

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ב מהל'
תמן ה"י אי סמג
לארין לט טושי"ע ארית פ"י
טעל טפ"ק ב:
עב ב ב מ"י פ"ב מהל'
אבות העומאה הלכה
ב:
עב ד מ"י פ"ב מהל'
טעל טפ"ק ארית פ"י
טעל טפ"ק ב:
עב ד מ"י פ"ב מהל'
טעל טפ"ק ארית פ"י
טעל טפ"ק ב:
עב ד מ"י פ"ב מהל'
טעל טפ"ק ארית פ"י
טעל טפ"ק ב:
עב ד מ"י פ"ב מהל'
טעל טפ"ק ארית פ"י
טעל טפ"ק ב:

הלך באחד מהן ועשה טהרות. הא דנקט טהרות ולא קאמר
אלס טהור משום דלגברי אע"ג דמוקמינן לה בחזקת
טהורים מזרימין להו טבילה והואה שלא יגעו שניהם בתרומה דלא
התרומה טמאה ודאית והאכלו כמימה ואם נגעו שניהם באחד וכנסו
למקדש חייבין: **בבבב** אהת ר"ה
במא"ס. נראה דהיינו מדרבנן
דמדאורייתא אפי' צבת אחת טהורים:
ספ"ק ע"י ספ"ק לא ע"י היינו בקע'
מימה לר"י מה שייך לדמיו
לנקעה דהכל אפי' ליכא אלא ספ"ק
אחד אוקמא אחזקת דקוק כדאמרין
לעיל ועל דמינה איתו לספ"ק טומאה
בצרות הרבים והכל מדמי לספ"ק
טומאה בצרות היחיד:
ספ"ק ביאה טהורה. פרי"י דבספ"ק
ספיקא פליגי דמרי ספיקא (פ"ט)
במסכת ע"ו פרק במתא (ד' ע"ב)
אלו רש"י פירש שם בע"א ונראה
לר"י דטעמא דרבי אליעזר דמטרי
בספ"ק ספיקא משום דלא גמרין
מקוטא לעמא בצרות היחיד אלא
ספיקא אחת כמקוטא אלל מרי ספיקי
לא ורבנן סברי כיון דמן הדיון אפי'
בספיקא אחת היא לטהר דאוקמא
אחזקת טהרה ואפי"ה טמא הוא
הדיון אפילו במרי ספיקא:
על וברק וא"א אשכח פלוגתא דר'
סאד ורבנן. מינה אפי' לר"מ
דאמר לעולם היא בחזקת טומאה
וכי' ונפקא מינה לטהרות שנשעו ולא
גביו הלכא גבי דניקה כיון שדק ולא
מלא מה יעשה אם יזריכוהו לדקוק
אם באו אלו בעבלי חמים
ושאלו שניהם ביחד צריכין
בריקה. בזה אחר זה אין
אחד מהן צריך בדיקה.
בא אחד מהם אחר
על ביתו ועל בית חברו.
הלכה כר' יוסי ואליבא דר'
יומין. ספ"ק על ספ"ק לא
על. פסטיגין לה במקעה.
בימות הגשמים. שא"א
ישות היחיד. וחילוקי ב' ר'
אליעזר וחכמים. והלכה
במסכמי שטמא. כן
בבא צריך לברוק. על דק
ולא אשכח. פסטיגין לה
מדרבנן דאמרי ברוק עי'
שביע ללעל או לבחילה.
פירוש. ארץ בחולה. על
ברק ואשכח. פסטיגין
לה חלוקת ר' ורשב"ג.
אומר הקבר שמצא
הוא הקבר שאבד. ורשב"ג
אומר תברק כל השדה
כולה. היתב תשע ומצא
עשר. חלוקת ר' ומצא
היתב מנה ומצא
מאתים חולין ומעשר שני
מזרימין. לזרימין הטפה
שהינה היה מעשר שני
ובא אחד והוסיף עליו מנה
אחד של חולין. וחכמים
אומרים לכל חולין. לזרימין
איתו הטפה של מעשר שני
ויטל אלא אדם אחד היתב
ובולן חולין הם. היתב עשר
ומצא תשע. חלוקת ר'
רבנן. דהניא היתב מאתיים
ומצא מנה. מנה מנה
ומנה מוטל דברי רבי.
לזרימין אדם בא ונטל חצים
ורגז חצים והגבה ומצא
מפער שני הוא. וחכמים
אומרים לכל חולין. לזרימין
איתו המאתיים של מפער
שני ולקחו זה המנה אדם
אחר הניחו וחולין הן.

בכרומה דרבנן. בזמן זה: **ולא ידעין אי להאי על ואי להאי על.**
אי מזרימין בדיקה למרויחו אי לא: היינו שני שבילין. מהל דמתן
גבי שני שבילין מניו למיפשט: **אחד עמא.** קבר מוטל בו להצבו וממלא
אח כולו ואין עובר בו שלא יאהיל: **והלך ועשה פהרות.** נגע
בטהרות אח"כ: **והלך בשני יודעין**
הן שצבשש שלחן זה לא הלך זה
דשפתא ודלא אחד מהן עמא: **אם**
נשאלו. כל אי' להכס ספקו בפני
עלמו טהור ואין צ"ל יטול לעמאו
כדיקומא לניו בספק טומאה ברה"ר
ספקו טהור ואם צבו צבת אחת
הואיל ובהוראה אחת זה לנו לומר
טמאין או טהורין אי אפשר לנו לומר
להם טהורים אחת שהרי האחד ודאי
טמא: **רבי יוסי אומר אין כך ויבין כך**
טמאין גרסי: **נוס אחר זה דברי**
הכל טהורין. אע"פ שכל אחד אומר
לפנינו כך היה המעשה שלי ושל
חברי אבל איני נשאל אלא על עצמי
מה תהא עלי: **עליו ועל חבריו.**
מה תהא על שני ר' יוסי ממני להו
לבת אחת ומדמי לנו לזה לומר
לר"ך אחת הוראה אחת לשניהן או
טמאין אחת או טהורין אחת והרי
אין אחת יכול לומר טהורין אחת:
ר' יהודה מדמי לנו לזה אחר זה.
הואיל ואין כאן שאל אלא אחד
משיבין לו טהור אחת שהרי ספק
ביאה הוא ומעמאו יבין ספק חברו
ממנו אבל כשענינהן שאלין בתוך
כדי דיבור לר"ך אחת להשיב לשניהן
כאחד. וגבי גמס נמי אם צבו לשאל
זה לעמאו מה צבשי עלמא אמרינן ליה
לכל מד אי אחת ר"ך לדקוק דיון
בדיקה מתוך תלינן לקולא
ואמרינן ספק מומח ולי צבת אחת
צבו שניהן לריבין בדיקה: **ספ"ק על**
ספ"ק לא על. נראה עכבר שנטל חמץ
נכנס והינה דקוק ואין יודע אם
נגע או לא נגע: **בקעה.** הרבה
שדות הסמוכים יחד קרי בקעה:
בימות הגשמים. היא בקעה רשות
היחיד לטומאה מפני שכבר נמח
הזרע ואין רשות לכל אדם ליכנס
לה וק"ל (ש"י) ספק טומאה בצרות היחיד
ספקו טמא: **בשדה פלוגיה.** כלומר
באחת השדות ויודעין אנו באחו היא
וכל שדה ושדה מסוימת במזריה:
במקום הלו. בנקעה זו: **ומכמים**
מעמאין. דהוא ליה ספק טומאה
ברה"י ור"א לא חשיב לה ספק טומאה אלא"כ נכנס לשדה אבל
אינו יודע אם האהיל אם לא אבל השתא הוא ליה ספק ספיקא. וגבי
במים אפילו רבנן מודו דיון בדיקה מתוך דרבנן תלינן לקולא:
על. העכבר נכנס לבית לפנינו ובדק בעל הבית אחריו ולא
דאשכח: **כל דבר שבחזקת טומאה.** במסכת נדה גל טמא שנמערב
עם שני גלין טהורין דקוק אחד מהן וגמלא טהור הוא טהור ושנים
טמאים שנים ומלאן טהורין הן טהורין והשלישי טמא שלשון ומלאן
לעולם הוא בטומאתו שני יודעין שני טהורים אפי' הוא חכמים
אומרים בודק בדיקה וחופר עד שיגיע ללעל על לקרקע וכו' וכל
שלא זה ממקומה לעולם ואם לא מלא חולין ואומרים כל עורב וטעלה
אלה בדיקה מתוך דרבנן: **על וברק ואשכח.** נכנס העכבר בפנינו
ובדק בעל הבית אחריו ואשכח פרוסה ואינו יודע אם זו היא
אם לאו: **אבד כה קבר.** אין יודע היכן מקומו: **נמלא כה קבר.** לאחר
שלא ראו חולין ומצא פלעים צבוי מנה ואומר כ"מ שנה מעות מעשר שני
הרי הן מחוללים על מנה מעשר שני ונמלא חולין ומצא פלעים
ועלה הפלעים לירושלים: **הכל חולין.** שהמנה נטל ואלו הוצאו אחר
זרין לדקוק כל הבית שמא גררוס חולדות והעשר הנמלאות איש
אחר היצאן כאן: היינו **סיפא.** לרבי (מאמר) דלאמר זה הנמלא
זהו א' מן הראשונים הכל נמי א"ל לדקוק ולחור אלא על הפרוסה
האבודה ולרבנן לר"ך לחור אחר כולן שאין כאן א' מן הראשונים:
הבית

מוסף רש"י

דמדאורייתא בביטול
בעלמא סגי ליה. דמתני
משיבין ולא חייב תבערו
וישפחה דלג היא שפחה
ועל"ה. אחד עמא.
שני ע"י קביות מספק
כל דמנו ואין יודעין
הטמא אלל כן מוקמינן
באחד מהם ובהוראה כ"כ
טהורין. דלג מד כ'י
אמר לקמן תלינן ליה
למטר נטוהו ה"ן. דהרי
ליה ספק טומאה ברשות
הרבים וספיקו טהור. וס"ל
בבת אחת. לא לשאל
צבת אחת. טמאין. דהיינו
ינחמ לו טהורים אחת.
כל מנייהו ודאי נטמא אול
(ש"ס). בימות הגשמים.
הי שדות היחיד לעמאה
וספיקא טמא. שרי ארץ
המלכין זה על חמץ אדם
לקבל היתרה. ורשב"ג
ב"ב וזו. הלכה במקום
הלו. נמכרין נקעה זו
(ש"ס). וחכמים טמאין.
דק"ף סוף מה ליה שדה
אחת על כ"י שדות. היתב
ספיקא היא שמה ה"ן על
הקבר והשלישי שמה לא
ה"ן. וספיקו טמא. וס"ל
ספק ביאה טהור. היכא
דמפסקה ליה אם נכנס
במקום שרי. ואם נמלא
למח נכנס ספק אם לא
עד מקום טומאה אם לא.
וספק ספיקא הוא וטוהו.
אלל היכא ליה אלא ספק
מנה. דמפסקה ליה דכנס
במקום שרי אלא ספק
לי אם נגע נכנס אם
לא. חלל ספיקא היא
ועמא (ש"ס). לעולם הוא
בטומאתו. אם לא נמלא
הקבר שאבד בשדה. אף
על פי שנכנס כל השדה
בטומאתו הוא ובחיות
לעל. דהוא משיבין ספק
ולמטה לא נעשה קבר
שקעה הוא (ש"ס). או
לקרקע בחולה. שמה
קרקע קשה שלא היה
עבודה (ש"ס). היתב מנה.
ממעות מעשר שני מביה
ב"ב. חולין ומעשר
שני מעורבין זה בזה.
האחד חולין ואינו יודע
אחריו ועל היכא ספק
ואומר על זו היא של
מעשר שני יפה ואם חולין
היא חתה חתמה מחוללת
עליה (ש"ס). הכל חולין.
הואיל וכל מלא מנו שפחה
חולין וכל חולין ומטר נטל
אם ארשקין ויחייבו במקום
אחר היכא שוב את אלו
וסמך. שאין אדם מניח
מעות חולין וממעות מעשר
כחד (ש"ס). ומנה מוטל.
ונשאל הן מנה ממעשר
(ש"ס). הכל חולין. הואיל
ולא עלה לירושלים לא נמלא
הוא ויחייבין במקום אחר חולין
הוא שניהם הלום אחרין כן ושכ' (ש"ס).

רבינו חננאל

צבור אחד חמץ ויש
במים בדיקה. ושקל עכבר
כבר אחד מהן. ולא ידעין
בדי מנייהו על. פסטיגין
לה"א. משיבין.
קרי"ל כ"י יחזקן דאמר
הכל מרובין (ש"ס) ונשאל
לחכם שניהם ביחד דברי
הכל טמא. ושאלו בזה
אחר זה דברי הכל טהורין.
לא בחילוקי אלא בבה
לישאל עליו ועל חברו.
רבי יהודה דרמה ליה לבת
אחת ושניהם טמאים. רבי
יוסי דרמה ליה לזה אחי
זה ושניהן טהורין. וכן
אם באו אלו בעבלי חמים
ושאלו שניהם ביחד צריכין
בריקה. בזה אחר זה אין
אחד מהן צריך בדיקה.
בא אחד מהם אחר
על ביתו ועל בית חברו.
הלכה כר' יוסי ואליבא דר'
יומין. ספ"ק על ספ"ק לא
על. פסטיגין לה במקעה.
בימות הגשמים. שא"א
ישות היחיד. וחילוקי ב' ר'
אליעזר וחכמים. והלכה
במסכמי שטמא. כן
בבא צריך לברוק. על דק
ולא אשכח. פסטיגין לה
מדרבנן דאמרי ברוק עי'
שביע ללעל או לבחילה.
פירוש. ארץ בחולה. על
ברק ואשכח. פסטיגין
לה חלוקת ר' ורשב"ג.
אומר הקבר שמצא
הוא הקבר שאבד. ורשב"ג
אומר תברק כל השדה
כולה. היתב תשע ומצא
עשר. חלוקת ר' ומצא
היתב מנה ומצא
מאתים חולין ומעשר שני
מזרימין. לזרימין הטפה
שהינה היה מעשר שני
ובא אחד והוסיף עליו מנה
אחד של חולין. וחכמים
אומרים לכל חולין. לזרימין
איתו הטפה של מעשר שני
ויטל אלא אדם אחד היתב
ובולן חולין הם. היתב עשר
ומצא תשע. חלוקת ר'
רבנן. דהניא היתב מאתיים
ומצא מנה. מנה מנה
ומנה מוטל דברי רבי.
לזרימין אדם בא ונטל חצים
ורגז חצים והגבה ומצא
מפער שני הוא. וחכמים
אומרים לכל חולין. לזרימין
איתו המאתיים של מפער
שני ולקחו זה המנה אדם
אחר הניחו וחולין הן.